

بررسی تاثیر برهم کنش کیفیت حسابرسی و مالکیت نهادی بر روی مدیریت سود شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران

شهربانو شجاع سارالانی^۱، ایرج مولایی^۲

^۱ گروه حسابداری، واحد ارومیه، دانشگاه آزاد اسلامی، ارومیه، ایران

^۲ گروه حسابداری، واحد سلماس، دانشگاه آزاد اسلامی، سلماس، ایران

نام و نشانی ایمیل نویسنده مسئول:

ایرج مولایی

i_molaei57@yahoo.com

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی تاثیر برهمکنش ابعاد کیفیت حسابرسی خارجی و مالکیت نهادی بر روی مدیریت سود شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می باشد. ابعاد کیفیت حسابرسی شامل سابقه حسابرسی و حسابرسی ارشد بود. همچنین برای محاسبه مدیریت سود از روش اقلام تعهدی اختیاری استفاده شد. به دین منظور تعداد ۱۳۶ شرکت در بازه زمانی ۹۳-۱۳۸۳ به عنوان نمونه تحقیق انتخاب شدند. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار Eviews و روش پانل دیتا انجام شد. در بررسی برهمکنش بین متغیرها نتیجه گرفته شد که بین برهمکنش اعتبار حسابرسی و مالکیت نهادی و بین برهمکنش ارشدیت حسابرسی و مالکیت نهادی رابطه معنی داری مشاهده نشد.

واژگان کلیدی: کیفیت حسابرسی خارجی، مالکیت نهادی، مدیریت سود

مقدمه

یکی از روش هایی که گاهی اوقات برای آرایش اطلاع رسانی وضعیت مطلوب شرکت ها مورد استفاده قرار می گیرد، مدیریت سود می باشد. مدیریت سود به مداخله عمومی مدیریت در فرآیند تعیین سود که غالباً در راستای اهداف دلخواه مدیریت می باشد، اطلاق می گردد. مدیریت سود روشی است که توسط مدیریت جهت دستکاری داده ها به کار می رود. به عنوان مثال، هموار نمودن سود برای کسب اطمینان بیشتر سرمایه گذاران از پایداری سود، نمونه ای از دستکاری داده ها محسوب می شود. این قبیل اقدامات ممکن است داده های موجود در صورت های مالی را به میزان قابل ملاحظه ای تحت تأثیر قرار دهد. راه های مختلفی وجود دارد که طی آن می توان از ثبت های دفتری در جهت مدیریت سود استفاده کرد. در بیشتر زمان ها از ثبت های نامشروع در دفترهای حسابداری به منظور سرپوش گذاشتن بر سوءاستفاده های مالی استفاده می شود، در سایر مواقع از ثبت ها به عنوان ابزاری برای مدیریت سود استفاده می شود. مدیریت شرکت در هنگام اعمال مدیریت سود، آشکارا می داند که هدف از این کار، نگهداری از منافع شرکت در مقابل صاحبان سود می باشد. حتی در موارد دیگر مدیریت سود به منظور کسب پاداش اختصاص یافته به مدیران به علت نگهداری هر چه بیشتر از شرکت در برابر صاحبان سود است (وایلد^۱ و همکاران، ۲۰۰۱).

هویت سهامداران عمده می توانند هزینه های نمایندگی، اثربخشی مدیران نظارت و عملکرد شرکت را تحت تأثیر قرار. سهامداران نهادی، با توجه به منابع قابل توجه است که آنها و به توانایی خود را برای دسترسی به اطلاعات مربوط به در دسترس، استفاده از چندین مزیت اجازه می دهد آنها به اعمال کنترل در کمترین هزینه. هویت سهامداران عمده می توانند هزینه های نمایندگی، اثربخشی نظارت بر مدیران و عملکرد شرکت را تحت تأثیر قرار دهد. سهامداران نهادی، با توجه به منابع قابل توجهی که دارند و با توجه به توانایی شان برای دسترسی به اطلاعات مربوطه در دسترس، در کاهش هزینه ها اعمال کنترل نمایند. با توجه به نظریه نمایندگی، مالکیت نهادی می تواند به عنوان یک عنصر موثر کنترلی به خدمت گرفته شود. سرمایه گذاران نهادی عواملی هستند که بیشترین تقاضا را برای اطلاعات مالی و انتشار به موقع آنها دارند (هیلی^۲، ۱۹۸۵).

بطور تجربی، نتایج حاصل از مطالعات انجام شده بر روی این موضوع نشان می دهد که مالکیت نهادی می تواند منجر به انحراف منابع اقلام تعهدی اختیاری گردد (کورنت و همکاران^۳، ۲۰۰۶). به نظر می رسد که چنین سرمایه گذارانی نقش کنترلی خاص (مانند نقش محدود کننده تصمیم گیری های مدیریت فرصت طلبانه) روی مدیران به منظور کاهش هزینه های R&D دارند (میزاتول^۴، ۲۰۱۲). این استدلال در مورد تئوری نمایندگی نشان می دهد که حضور سرمایه گذاران نهادی بطور مثبتی به عملکرد سود و ارزش شرکت در ارتباط است (میتانی^۵، ۲۰۱۰).

مکمل بین دارندگان بخشی از سرمایه توسط سرمایه گذاران نهادی و کیفیت حسابرسی خارجی هنوز کاملاً روشن نشده است. اسولیوان^۶ (۲۰۰۰)، وجود یک رابطه مثبت بین اموال نهادی و هزینه های حسابرسی تصور می کند زیرا این سهامداران، بخش مهمی از سرمایه را در اختیار دارند و می خواهند از داشتن کنترل بیشتر برای محافظت از منافع خود مطمئن باشند. به عبارتی شرکتها برای جذب تعداد زیادی از سرمایه گذاران نهادی، خدمات حسابرسی بهتری ارائه می دهند تا یک حس مثبت از کیفیت گزارشگری مالی در آنها ایجاد نمایند (میترا و همکاران^۷، ۲۰۰۷). بنابراین، سرمایه گذاران بزرگ جذب شرکت هایی خواهد شد که صورتهای مالی به امضای حسابسان مشهور رسیده باشد (لابل و پیوت^۸، ۲۰۰۳). مطالعات دیگر، همچون میترا و همکاران (۲۰۰۷)، وجود یک رابطه منفی بین اموال نهادی و کیفیت حسابرسی خارجی نشان می دهد. در واقع، سرمایه گذاران نهادی به نظر می رسد انگیزه و توانایی دارند که توسط کنترل خودشان مدیران را کنترل نمایند. در واقع، گزارش های مالی دوره ای ساخته شده توسط مدیران، یک منبع مهم اطلاعات برای کنترل فعالیت های سازمان می باشد. علاوه بر این، آنها در مقایسه با سرمایه گذاران فردی قادر به تجزیه و تحلیل صورتهای مالی در جزئیات بیشتری خواهند بود. بنابراین، افزایش نظارت اعمال شده توسط سهامداران عمده می تواند مدیریت را از انتخاب یک حسابرسی با کیفیت بالا دلسرد نماید (ولوری، رایش، و اوریلی^۹، ۲۰۰۳).

¹ Wild² Healy³ Cornett et al⁴ Maizatul⁵ Mitanni⁶ O'Sullivan⁷ Mitra et al⁸ Labelle & Piot⁹ Velury, Reisch, & O'reilly

با توجه به موارد گفته شده فرضیه تحقیق به صورت زیر است:

ترکیب کیفیت حسابرسی خارجی و مالکیت نهادی را بر مدیریت سود شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران تاثیر دارد.

پیشینه تحقیق

سجادی و همکاران (۱۳۹۲) تحقیقی تحت عنوان تاثیر معیارهای کیفیت حسابرسی بر ریسک سرمایه گذاری در شرکت های بورسی انجام دادند. هدف این تحقیق بررسی تاثیر معیارهای کیفیت حسابرسی بر ریسک سرمایه گذاری در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران است. معیارهای کیفیت حسابرسی در این تحقیق اندازه ی موسسه ی حسابرسی، تخصص حسابرسان در صنعت و تداوم انتخاب حسابرسان بوده است. بدین منظور سه فرضیه تدوین و داده های مربوط به ۱۲۰ شرکت عضو بورس اوراق بهادار تهران برای دوره ی زمانی بین سال های ۱۳۸۳ تا ۱۳۸۹ مورد استفاده قرار گرفت. برای آزمون فرضیه ها از تکنیک رگرسیون چند متغیره به روش داده های تابلویی استفاده شد. نتایج تحقیق نشان داد که متغیرهای اندازه ی موسسه ی حسابرسی و تداوم انتخاب حسابرسان تاثیر مثبت و معناداری و متغیر تخصص حسابرسان در صنعت تاثیر منفی و معنادار بر ریسک سرمایه گذاری در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران دارند. برادران حسن زاده و همکاران (۱۳۹۳) تحقیقی تحت عنوان تاثیر ساختار مالکیت بر کیفیت حسابرسی را انجام دادند. در تحقیق حاضر تاثیر متغیرهای ساختار مالکیت که عبارت اند از: تمرکز مالکیت و مالکیت نهادی، بر کیفیت حسابرسی ۹۰ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار، طی دوره زمانی ۱۳۸۵ تا ۱۳۸۹ بررسی شده است. تحقیق حاضر از لحاظ هدف کاربردی و از بعد روش انجام کار از نوع تحقیقات علی پس رویدادی است. برای اندازه گیری کیفیت حسابرسی در این پژوهش از سه معیار اندازه، دوره تصدی و تخصص در صنعت موسسه حسابرسی استفاده شده است. در این تحقیق از مدل رگرسیون لجستیک با استفاده از داده های ترکیبی استفاده شده است. نتایج حاصل از پژوهش بیانگر این است که میزان تمرکز مالکیت و درصد سهام مالکان نهادی بر اندازه موسسه حسابرسی تاثیر معنی دار و منفی و بر تخصص در صنعت موسسه حسابرسی تاثیر معنی دار و مثبت دارد، در حالی که تمرکز مالکیت و مالکیت نهادی تاثیری معنی دار بر دوره تصدی موسسه حسابرسی ندارند. چانگ و همکاران (۲۰۰۵) با مشاهده اطلاعات ۲۲۵۷۶ شرکت آمریکایی در دوره سیزده ساله بین سال های ۱۹۸۴ تا ۱۹۹۶ رابطه بین مدیریت سود و جریان های نقد آزاد زیاد را در شرکت های با رشد کم مورد بررسی قرار دادند و به این نتیجه رسیدند که مدیران شرکت های با جریان های نقدی آزاد زیاد و رشد کم، از اقلام تعهدی اختیاری افزایش دهنده سود استفاده می کنند تا سود های کم و زیان های حاصل از سرمایه گذاری در پروژه های با ارزش فعلی خالص منفی را از بین ببرند. استاکز و همکاران^{۱۰} (۲۰۰۹)، در رابطه با تاثیر کیفیت حسابرسی بر روی هزینه سرمایه تحقیقی انجام دادند. یکی از شاخصهای آنها برای سنجش کیفیت حسابرسی، تخصص حسابرسان در یک صنعت بود. آنها دریافتند که متخصص بودن حسابرسان در یک صنعت خاص باعث کاهش هزینه سرمایه شرکت می شود، بنابراین کیفیت حسابرسی بالا با کاهش هزینه سرمایه ارتباط دارد. کالین و خان (۲۰۱۳) در پژوهش خود، به بررسی کیفیت اطلاعات حسابداری و تأخیر در اثرگذاری این اطلاعات بر قیمت سهام و رابطه آن با بازده آتی سهام پرداختند. آنان بیان کردند که هرچه کیفیت حسابداری کاهش پیدا کند، میزان ارتباط و قابل اتکا بودن آن کاهش پیدا می کند و به دنبال آن، دقت پیش بینی جریان های نقدی و بازده، برای سرمایه گذاران کاهش می یابد.

روش پژوهش

در این پژوهش برای گردآوری اطلاعات از روش کتابخانه ای و میدانی استفاده شده است. جامعه آماری این تحقیق شامل شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می باشد. نمونه آماری برای سالهای ۱۳۹۳-۱۳۸۳ بر مبنای شرایط زیر انتخاب شد:

- ۱- نام شرکت در تاریخ ۱۳۸۲/۱۲/۲۹ در فهرست شرکتهای پذیرفته شده در بورس درج شده باشد.
- ۲- پایان سال مالی منتهی به اسفند ماه باشد. همچنین طی دوره تحقیق سال مالی خود را تغییر نداده باشد.
- ۳- آمار و اطلاعات مربوط به متغیرها و یادداشتهای توضیحی صورتهای مالی قابل دسترسی باشد.
- ۴- بیش از سه ماه توقف معاملاتی نداشته باشند.
- ۵- شرکتهای سرمایه گذاری، بیمه، لیزینگ، بانکها و موسسات مالی به خاطر ماهیت فعالیتهایشان از نمونه کنار گذاشته می شوند.
- ۶- شرکتهای در طول دوره مطالعه زیان ده نباشند. با توجه به موارد فوق تعداد ۱۳۶ شرکت به عنوان نمونه تحقیق انتخاب شدند.

تعریف مفهومی و عملیاتی متغیرها

از آنجایی که مدیریت سود را نمی توان به طور مستقیم اندازه گیری کرد، ادبیات مدیریت سود چند روش برآوردکننده مدیریت سود بالقوه را پیشنهاد می کنند. این روش ها شامل روش اقلام تعهدی اختیاری، روش جمع اقلام تعهدی، روش تغییرات حسابداری و روش توزیعی است (بولو و حسینی به نقل از زیانگ ، ۱۳۸۶). فراگیرترین روش مورد استفاده، روش اقلام تعهدی اختیاری است که فرض می کند، مدیران برای مدیریت سود، به اختیارات خود درخصوص اقلام تعهدی حسابداری تکیه می کنند (جونز، ۱۹۹۱). در این تحقیق مدیریت سود به عنوان متغیر وابسته تحقیق در نظر گرفته شده است. برای محاسبه مدیریت سود از متغیر اقلام تعهد اختیاری به عنوان نماینده ای برای متغیر مدیریت سود استفاده شد. در این تحقیق اعتبار حسابر س به عنوان یک بعد از کیفیت حسابرسی خارجی در نظر گرفته شده است. در واقع یکی از متغیرهای مستقل تحقیق می باشد. اعتبار حسابر س به عنوان یک متغیر ساختگی می باشد که دو مقدار صفر و یک را اختیار می کند. زمانی که شرکت توسط حداقل یک بیگفور حسابرسی شود مقدار یک را اختیار کرد و در غیر این صورت مقدار صفر را اختیار می کند (کان، ولوری^{۱۱}، ۲۰۰۴). تمرکز سرمایه به عنوان یکی از ابعاد متغیر ساختار مالکیت در نظر گرفته شده است و به عنوان متغیر مستقل تحقیق بود. برای محاسبه عملیاتی تمرکز سرمایه از یک متغیر ساختگی که دو مقدار صفر و یک را اختیار خواهد کرد استفاده شد. زمانی مقدار یک را اختیار کرد که سرمایه شرکت متعلق به سهامداران اصلی شرکت باشد و در غیر این صورت مقدار صفر را اختیار کرد. در واقع در صورت وجود یک سهامدار عمده که دارای حداقل سهام ۵۰٪ باشد مقدار یک و در غیر این صورت مقدار صفر به خود می گیرد. (لاپورتا^{۱۲}، ۱۹۹۹). در این تحقیق متغیر مالکیت نهادی به عنوان یکی از ابعاد متغیر ساختار مالکیت و متغیر مستقل تحقیق در نظر گرفته شده است. متغیر مالکیت نهادی به عنوان نسبت تعداد سهام های تصرف شده توسط مالکان نهادی شرکت ها بر تعداد کل سهام دهی شرکت در نظر گرفته شد (راندی^{۱۳}، ۲۰۰۴). ارشدیت حسابداری به عنوان یکی از ابعاد متغیر مستقل کیفیت حسابرسی خارجی در نظر گرفته شده است. در واقع یکی از متغیرهای مستقل تحقیق می باشد. برای محاسبه عملیاتی این متغیر از یک متغیر ساختگی که دو مقدار صفر و یک را اختیار کرد، استفاده شد. متغیر ارشدیت حسابداری زمانی مقدار یک را اختیار می کند که تعداد سال های متوالی حسابداری حداقل ۳ سال باشد و در غیر این صورت مقدار صفر را اختیار کرد (جانسون^{۱۴}، ۲۰۱۳). اندازه شرکت از طریق لگاریتم فروش کل شرکت اندازه گیری می شود (بیور و همکاران، ۱۹۷۰). متغیر اندازه شرکت به عنوان متغیر کنترلی تحقیق در نظر گرفته شده است. نسبت بدهی از نسبت های مالی است، که نشان دهنده این می باشد، که چه نسبتی از کل بدهی های شرکت (مجموع بدهی های جاری، بدهی های بلندمدت) مربوط به دارایی هایش (مجموع دارایی جاری، دارایی ثابت و سایر دارایی ها مانند سرقفلی) می باشد را، نسبت بدهی گویند. به زبان ساده تر؛ نسبت بدهی از طریق تقسیم مجموع بدهی ها، به مجموع دارایی ها، محاسبه می شود.

یافته ها

مقدار میانگین متغیر مدیریت سود برابر ۰/۰۶۰۷۲، مقدار میانگین متغیر اعتبار حسابر س برابر ۰/۴۳۲۴۸۷، مقدار میانگین متغیر تمرکز سرمایه برابر ۰/۳۵۲۹۴۱، مقدار میانگین متغیر مالکیت نهادی برابر ۰/۲۶۰۵۰، مقدار میانگین متغیر ارشدیت حسابداری برابر ۰/۴۰۴۴۱۲، مقدار میانگین متغیر اندازه شرکت برابر ۵/۷۶۰۱۳۹، مقدار میانگین متغیر نسبت بدهی برابر ۰/۵۹۴۴۹۱ به دست آمده است. به کمک مدل رگرسیون زیر، تاثیر برهمکنش بین متغیرهای کیفیت حسابرسی خارجی و مالکیت نهادی، در مدیریت سود مورد بررسی قرار می گیرد.

$$|DA_{ij,t}| = \alpha_0 + \alpha_1 BIG_{ij,t} + \alpha_2 SEN_{ij,t} + \alpha_3 IP_{ij,t} + \alpha_4 BIG_{ij,t} \times IP_{ij,t} + \alpha_5 SEN_{ij,t} \times IP_{ij,t} + \alpha_6 SIZE_{ij,t} + \alpha_7 LEV_{ij,t} + \varepsilon_{ij,t}$$

در ادامه آزمون لیمر و برآورد مدل را مشاهده می کنید.

¹¹ Kane and Velury

¹² La Porta

¹³ Randi

¹⁴ Johnson

آزمون لیمر برای مقایسه‌ی الگوی Pooled با الگوی اثرات ثابت

چنانچه آماره Period F کمتر از ۵٪ سطح معناداری باشد، نوع مدل انتخابی تلفیقی (Panel) و چنانچه بیشتر از ۵٪ سطح معناداری باشد، نوع مدل انتخابی ترکیبی (Pooled) خواهد بود. نتایج آزمون F لیمر به شرح زیر است:

جدول ۱: آزمون لیمر

سطح معنی داری	درجه آزادی	آماره آزمون	آزمون
0.9435	10	4.083434	Period Chisquare

همان طور که مشاهده می کنید، مقدار آماره‌ی آزمون برابر 4.083434 و مقدار سطح معنی داری آزمون برابر 0.9435 است که بیشتر از ۰.۰۵ است. بنابراین فرض صفر آزمون لیمر در سطح ۰.۰۵ و با اطمینان ۰.۹۵ رد نمی شود. بنابراین الگوی مناسب برای برآورد مدل مورد بررسی در طبقه‌ی Panel (Pooled) قرار ندارد. بنابراین باید برای برآورد مدل از ترکیبی استفاده شد. در ادامه نتایج برآورد مدل را مشاهده می کنید.

جدول ۲: نتایج مربوط به تحلیل رگرسیونی

سطح معنی داری	t آماره‌ی	برآورد ضرایب	
0.4768	0.711587	0.022081	ثابت رگرسیون
0.0744	-1.785500	-0.013337	اعتبار حسابرِس
0.6003	-0.524114	-0.003197	ارشدیت حسابدار
0.3070	1.021910	0.012988	مالکیت نهادی
0.7798	0.279642	0.007487	اعتبار حسابرِس* مالکیت نهادی
0.9190	-0.101685	-0.002388	ارشدیت حسابرِس* مالکیت نهادی
0.0127	2.496220	0.012741	اندازه شرکت
0.0618	-1.869469	-0.034051	نسبت بدهی
0.0000	11.64963	0.426782	AR(1)

= آماره‌ی دوربین-واتسون 2.115134 = سطح معنی داری 0.00000 = F آماره‌ی 41.69644 = ضریب تعیین 0.198016

همان طور که مشاهده می کنید مقدار آماره آزمون اف برابر ۴۱/۶۹۶ و مقدار سطح معنی داری آزمون اف برابر ۰/۰۰۰ به دست آمده است که کمتر از مقدار بحرانی ۰/۰۵ است. بنابراین فرض عدم معنی داری رگرسیون رد می شود. به عبارت دیگر رگرسیون معتبر است. مقدار آماره دوربین واتسون برابر ۲/۱۱۵ به دست آمده است که بین ۱/۵ تا ۲/۵ است، بنابراین فرض استقلال خطاها که یکی از پیش فرض های رگرسیون خطی چندگانه هست رعایت شده است. مقدار ضریب تعیین برابر ۰/۱۹۸۰ به دست آمده است که مقدار متوسطی است و نشان می دهد که متغیرهای مستقل و کنترلی مقدار کمی از تغییرات مدیریت سود را تبیین و تشریح می کنند. با توجه به سطوح معنی داری به دست آمده نتیجه می گیریم که متغیرهای اندازه شرکت رابطه معنی داری را با مدیریت سود دارند با توجه به مدل تحقیق میتوان به فرضیه زیر پاسخ داد. به منظور پاسخ گویی به فرضیه تحقیق از سطوح معنی داری برهمکنش های اعتبار حسابرِس* مالکیت نهادی و ارشدیت حسابرِس* مالکیت نهادی استفاده می شود. همان طور که در جدول ۴-۸ مشاهده می کنید مقدار آماره تی برابر 0.279642 و مقدار سطح بحرانی برابر ۰/۷۷۹۸ و ۰/۹۱۹۰ به دست آمده که بیشتر از مقدار بحرانی ۰/۰۵ هستند. بنابراین نتیجه گرفته می شود که برهمکنشها و مدیریت سود رابطه معنی داری با همدیگر ندارند.

نتیجه گیری و پیشنهادات

بر اساس تحلیل انجام شده نتیجه گرفته شد که برهمکنشها و مدیریت سود رابطه معنی داری با همدیگر ندارند. به عبارت دیگر فرضیه ششم مبنی بر تاثیر ترکیب کیفیت حسابرسی خارجی و مالکیت نهادی بر مدیریت سود شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران پذیرفته نشد. نتیجه فرضیه ششم با تحقیق سجادی و همکاران (۱۳۹۲) همسو نبود. ایشان تحقیقی تحت عنوان تاثیر ساختار مالیکت بر ریسک سرمایه گذاری در شرکت ها را انجام دادند. برای بررسی این موضوع، سه متغیر تمرکز مالکیت، میزان مالکیت سهامداران نهادی و میزان مالکیت مدیریت به عنوان معیارهای ساختار مالکیت در نظر گرفته شد. نتایج نشان داد که متغیرهای تمرکز مالکیت، میزان مالکیت بر روی مدیریت تاثیر منفی و معنادار بر ریسک سرمایه گذاری دارند. افزون بر این به مدیران شرکت های بورس اوراق بهادار تهران توصیه می شود تا در راستای افزایش سودآوری شرکت ها سعی نمایند تا به کیفیت حسابرسی و ساختار مالکیت توجه کنند. برای دستیابی به سودآوری بالا و مدیریت سود در ایران، لازم است به کیفیت حسابرسی و ساختار مالکیت بها داده شود و اهمیت این متغیرها برای همه مدیران، سهامداران، سرمایه گذاران مشخص و تبیین شود.

منابع و مراجع

- [۱] بولو، قاسم. طالبی، میثم. (۱۳۸۹). «معیارها و مدل های اندازه گیری کیفیت سود». ماهنامه اقتصادی بورس. شماره ۹۲. صص ۱۸-۱۰.
- [۲] سجادی، سید حسین؛ فرازمنند، حسن و قربانی، صادق. (۱۳۹۱). «تاثیر تداوم انتخاب حسابرس بر کیفیت حسابرسی»، مجله پیشرفت های حسابداری، سال چهارم، شماره ۱، بهار و تابستان ۹۱، صص ۸۱-۱۰۸.
- [۳] نیکو مرام، هاشم. نورو، ایرج. مهر آذین، علیرضا. (۱۳۸۸). ارزیابی مدل های مبتنی بر اقلام تعهدی برای کشف مدیریت سود. مجله پژوهش های مدیریت. سال ۲۰. شماره ۸۲. پاییز ۱۳۸۸. صص ۲۰-۱.
- [۴] مشایخی، بیتا و مریم صفوی (۱۳۸۵)، "وجه نقد ناشی از عملیات و مدیریت سود در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران"، بررسی های حسابداری و حسابرسی، شماره ۴۴، صص ۳۵-۵۴.
- [5] Beatty, R.P., (1989). "Auditor reputation and the pricing of initial public offerings", The Accounting Review 64 (4), pp, 693-709.
- [6] Chung, R., Firth, M. and Kim, J.B. (2005) Earnings Management, Surplus Free Cash Flow, and External Monitoring, Journal of Business Research, 58, 766-776.
- [7] Dechow, p.m and Sloan, R, and Sweeny, A, (1995), "Detecting Earnings Management", The Accounting Review, Volum 70, Issue 2, pp: 193-225.
- [8] Healy, p.m., and Wahlen, J.m, (1999), "A Review of the Earnings Management Literature and its Implication for Standards Setting", Journal of Accounting Horizons, Volume 13, Issue 4. pp: 365-373.
- [9] Rina, b., Takiah, m, (2009), "Surplus Free Cash Flow, Earning Management and Audit Committee", Journal of Economics and Management 3(1): 204-223.
- [10] Yudianti, Ninik, 2008, "The Effect of Investment Opportunity Set and Earnings Management to the Relationship between Free Cash Flow and Shareholder Value", Journal of Business Research, 193-228.